

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ

СЕДИШТЕ ♦ 1070 Н. Београд, Др Ивана Рибара 91 ♦ тел: 011/2093-800, 2093-801 ♦ факс: 011/2093-867 ♦ beograd@zzps.rs
Текући рачун: 840-518664-16, отворен код Управе за трезор ♦ ПИБ 101555107 ♦ Матични број 7033303 ♦ Шифра делатности 92522

ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ КУЧЕВО			
Датум: 04.12.2009			
Одјељење:	Број:	Прилог:	Вредност:
Од.	350-86/09-04		5р.46.764

брож
атум
03-2575/2
12.11.2009.

**ОПШТИНА КУЧЕВО
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за привреду, урбанизам,
стамбено-комуналне и имовинско-правне послове**

12240 КУЧЕВО
Светог Саве 76

ФАКС: 011/2093-867 | Е-ПАССУРС: 011/2093-800 | Е-ПОСЛОВНИ ПАССУРС: 011/2093-801 | Е-ПОСЛОВНИ ФАКС: 011/2093-867

ЕЛЕКТРОНСКА ПОСЛОВНА ПОДСТАВКА: www.zzps.rs | ЕЛЕКТРОНСКА ПОСЛОВНА ПОДСТАВКА: beograd@zzps.rs

УСЛОВИ ЗАШТИТЕ ПРИРОДЕ ЗА ПРОСТОРНИ ПЛАН ОПШТИНЕ КУЧЕВО

Дописом бр. 350-86/09-04 Општина Кучево, Општинска управа, Одељење за привреду, урбанизам, стамбено-комуналне и имовинско-правне послове, поднела је захтев за издавање услова за потребе израде Просторног плана општине Кучево.

У прилогу захтева достављена је геодетска подлога са границом планског подручја у размери 1:50000.

На основу документације Завода за заштиту природе Србије, као и увидом у Централни регистар заштићених природних добара, констатовано је да се на територији која је обухваћена границама Просторног плана општине Кучево налазе следећа заштићена и евидентирана природна добра:

- а) Споменик природе "Дубочка пећина-Gaura Mare" (К.О. Дубока и К.О. Раденка) – тунелска пећина дужине 2275 м, периодично хидролошки активна, тешко проходна са живим светом који чине заштићене природне реткости. Решењем завода за заштиту и научно проучавање природних реткости НР Србије бр. 15 од 15.11.1949. године овај простор је стављен под заштиту. Забрањено је предузимање радњи и активности које би измениле његов изглед.

- д) Споменик природе *Стабло храста лужњака (Quercus robur)* (К.О. Љешница, к.п.бр. 2241) – знатних је димензија и старости те представља јединствен примерак своје врсте на овом простору. Скупштина општина Кучево донела је 20.05.1964. године решење бр. 1367/2 којим се он ставља под заштиту. Забрањено је предузимати радње и активности које би измениле изглед или довеле у питање његов даљи биолошки опстанак.
- в) Споменик природе “Пећина Равништарка” (К.О. Равниште и К.О. Кучајна) укупне дужине канала 598 м, стављена је под заштиту ради очувања богатог и атрактивног пећинског накита. Скупштина општина Кучево донела је 26.11.2007. године одлуку бр. 02-35/07-01 којим је овај природни споменик стављен под заштиту. Забрањено је предузимање радњи и активности које би измениле његов изглед.
- г) Споменик природе “Пећина Церемошња” (К.О. Церемошња) – је пећина понорског типа коју је изградила понорница Стругарски поток. Уточиште је фосилне фауне. Скупштина општина Кучево донела је 26.11.2007. године одлуку бр. 02-36/07-01 којим је овај споменик природе стављен под заштиту. Забрањено је предузимање радњи и активности које би измениле његов изглед.

Полазећи од наведеног потребно је при утврђивању намене и организације простора и дефинисању планских смерница уважити успостављене режиме заштите на природним добрима прописане актом о заштити, а сходно одредбама Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09). Защићена природна добра задржавају свој статус заштите, функције и начин управљања и старања.

Просторним планом треба издвојити и следећа подручја, односно целине:

⇒ Хомољске планине као просторну целину са вредном флором и фауном и изујетним пејзажним одликама. Пошто се ради о високо вредном простору планом треба избећи активности које деградирају природне ресурсе и квалитет животне средине;

⇒ Пећину „Вртеч“ (у атару села Шевица) – дугачку око 400 м, тешко проходну;

⇒ Кучевску или Звишку потајницу – која се налази на почетку Каонске клисуре, изнад десне обале Пека;

⇒ Водопад „Мало Врело“ (у атару села Ракова Бара) – који представља геоморфолошко - хидролошки комплекс. Јак крашки извор формира поток који се обрушава низ вертикалну литицу стварајући каскадни водопад;

⇒ Водопад „Сига“ који настаје непосредно испод извора Сиге;

⇒ Слапови „Бурев“ – који настају на извору Шевичке реке (вода пада са бигрене терасе у више мањих рукаваца стварајући већи број минијатурних каскадних водопада);

⇒ Крашко врело „Шумећа“ у близини села Турија као вредан хидролошко – геоморфолошки облик.

Према Просторном плану Републике Србије простор општине Кучево дефинисан је као:

- сточарско - планински макрорејон;
- источни и југоисточни део општине је са површинама које су претежно под шумама, а у централним деловима је планирано селективно пошумљавање;
- станиште дивљачи (јелен, срна, зец и дивља свиња);
- јужни део општине представља извориште површинских вода, а планирана је и изградња акумулације на Буковској реци;
- истражни је простор метала и неметала;
- перспективно налазиште мрког угља, постоји термоминерална бушотина.

Према плану енергетске инфраструктуре на територији општине Кучево планирана је изградња доводно-разводног гасовода, а према плану телекомуникација оптичког кабла из правца Пожаревца.

Град Кучево спада у мале индустријске центре (1000 - 5000 запослених).

Северни део општине спада у појас интензивнијег развоја III значаја.

План организације простора за туризам сврстава општину Кучево у туристичку зону II степена.

Према плану заштите и унапређења животне средине ова општина на већој површини има веома мало загађено земљиште, осим у северном и северозападном делу где има умерено загађено земљиште услед примене агротехничких мера.

Према плану заштите природе и екосистема велика површина општине припада природном екосистему, а северни и северозападни део се може сврстати у природно - антропогене системе.

Планским актом се морају идентификовати, сагледати и решити проблеми које стварају:

- нерешено питање отпадних вода;
- нерегулисано управљање комуналним и другим отпадним материјама;
- утицај пољопривредне производње на квалитет земљишта;
- утицаји на пејзаж;
- непланска изградња.

У Просторни план треба уградити следеће услове и мере:

⇒ Изворишта и горњи токови река - Сига, Буковска река, Комша, Дубочка река и др. су водени токови планинске зоне, релативно мало изменењени у погледу квалитета вода и изгледа непосредног приобалног појаса. Посебно је значајно очување и заштита њихових токова и приобаља од деградације и загађивања. Планским актом треба означити обале као јавно добро. Намена овога простора би се односила пре свега на излетничке и рекреативне функције.

⇒ За евакуацију отпадних и фекалних вода предвидети изградњу канализационе мреже и уређаја за пречишћавање са конкретном локацијом, а у циљу повезивања постојећих и потенцијалних загађивачи. За индивидуална домаћинства и друге загађиваче који из објективних разлога неће моћи да се прикључе на овај систем минимални услов су непропусне септичке јаме.

Размотрити могућност прописивања обавезе да се наведена мера заштите подземних вода примењује не само за будуће (нове објекте) већ и оне постојеће који имају пропусне септичке јаме. Сматрамо да би непропусне септичке јаме требало да буду прихваћене (прописане) као стандард за све објекте који се не могу прикључити на канализациону мрежу.

Планом треба прописати јасну обавезу да све постојеће и будуће сточарске фарме на ефикасан начин реше проблем отпадних материја.

⇒ Искоришћавање пољопривредног земљишта у зони планинских насеља је врло екстензивно. Смањење броја становника у већини села и погоршање старосне структуре резултира стагнацијом и падом пољопривредне производње. Ова села су упућена на сточарство с обзиром на то да су велике површине под квалитетним пањацима. У оквиру постојећих домаћинстава треба извршити реконструкцију и дограмадњу, са акцентом на изградњу мини фарми. Акценат ставити на органску производњу здраве хране и формирање тржишних марки (посебни сиреви, мед и слично). Стимулисати развој сеоског туризма.

Подручје општине је богато лековитим биљем и шумским плодовима (јагоде, малине, купине, боровнице и др.). Сакупљање и обрада морају се обављати организовано и контролисано, а резултат овога би били здрави производи, врхунског квалитета и оригиналног порекла.

Размотрити мере заштите животне средине при примени агротехничких мера (пестициди, хербициди и сл.) у равничарском делу општине.

⇒ Развој шумарства ће обезбедити очување и унапређење биодиверзитета на овом подручју. У плану означити површине на којима је дошло до појаве девастације шума, односно стварања деградираних (еродираних) површина и предвидети њихову санацију и пошумљавање. Створити услове за реконструкцију и ревитализацију измењених делова природе ради подизања нивоа квалитета животне средине планског подручја.

⇒ Туризам представља један од потенцијала овог простора. Простор општине Кучево припада региону карпатских и карпатско-балканских планина и побрђа. То је простор источносрбијанског краса, карактеристичног рељефа, са многобројним и веома лепим пећинама, клисурама, теснацима, вртачама, врелима, водопадима и др.

Природни мотиви, природне реткости, културно наслеђе и здрава храна могу представљати основ туристичке понуде овог дела Србије. Да би се туризам развијао на прави начин, неопходно је обезбедити одрживост свих предузетих активности које морају бити у складу са програмима заштите и очувања основних природних вредности. Неопходно је развити туристичке дестинације, повећати капацитете у сеоском туризму, побољшати ванпансионаске садржаје итд.

⇒ На простору општине Кучево налази се велики број позајмишта камена. Просторним планом идентификовати промене које су настале развојем ових активности, размотрити њихов интензитет и значај, дати смернице за решавање поједињих ефеката на животну средину (вода, земљиште, становништво и сл.) и утврдити опште и посебне мере заштите. Неопходно је одредити могуће површине за експлоатацију кад су у питању површински копови (посебно за експлоатацију камена), уз осврт на заштиту животне средине и утицај на микроклиму, тј. омогућити ограничен развој на дефинисаним површинама.

⇒ Дефинисати локацију за изградњу санитарне депоније (у складу са Правилником о критеријумима за одређивање локације и уређење депонија отпадних материја, "Службени гласник РС", бр. 54/92) уколико то није на други начин решено.

⇒ Планом се морају утврдити критеријуми за легализацију објекта. Не могу се легализовати објекти изграђени на јавном или државном земљишту, у заштићеној околини непокретних културних добара или на извориштима водоснабдевања итд.

⇒ Дефинисати мрежу станица за откуп (прихват, складиштење) пољопривредних производа, као и мере за њихово оснивање, а по потреби и обим организационе, кадровске, материјалне и техничке помоћи од стране органа локалне самоуправе или Републике.

⇒ Предвидети формирање сточног гробља по највишим ~~еколошким и санитарно-хигијенским стандардима~~.

⇒ На нивоу територије целе општине, кроз израду Плана треба: А) утврдити намену површина (пољопривредно земљиште, привредне и радне зоне, као и грађевинско земљиште градских и сеоских насеља); Б) дефинисати све неопходне урбанистичке и грађевинске параметре (гађевинску линију, одстојање између објекта, максимални степен изграђености, висину и спољни изглед објекта итд.); В) обезбедити максимално очување свих постојећих зелених површина од даље деградације и загађивања; Г) предвидети нове зелене површине и подизање зелених заштитних појасева због умањења директних и индиректних негативних ефеката изазваних различитим делатностима (изградњом индустријских објекта, инфраструктурних и сл.); Д) планирати санацију свих деградираних површина и њихово привођење намени, као и елиминацију дивљих депонија.

⇒ У оквиру мера и смерница за реализацију Плана утврдити обавезу за израду планова нижег реда (у складу са приоритетима) и гранских програма развоја, а пре свега у области пољопривредне производње, као и оних делатности које на територији општине имају добре предиспозиције за развој. Међу плановима нижег реда предност треба да има општински центар, већа насеља или она где је показан интерес за улагања.

О бразложење

На основу чланова 7., 8., 9. и 102. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09) и члана 33. и 34. Закона о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04), одређено је да организација за заштиту природе, тј. Завод за заштиту природе Србије утврђује услове заштите природе и даје податке о заштићеним природним добрима у поступку израде просторних и других планова, односно основа (шумских, водопривредних, ловних, риболовних и др.) и друге инвестиционо-техничке документације.

У складу са законским одредбама, Општина Кучево, Општинска управа, Одељење за привреду, урбанизам, стамбено-комуналне и имовинско-правне послове, поднела је захтев бр. 350-86/09-04 за издавање Услови заштите природе за потребе израде Просторног плана општине Кучево.

Достављено:

- Министарство животне средине и просторног планирања
  - Инспекцијска служба
- Архива
- Документација